

TARTALOMJEGYZÉK.

Előszó	Lap. V.	Második szakasz.	Lap.
A nyelvtan módszerei és forrásai	VII.	A magyar nyelv hangalakjának története.	
ELSŐ RÉSZ: Hangtan.		Bevezetés. A hangok változásai . . .	39
Első szakasz.		Első fejezet.	
A magyar nyelv kiejtése.		Az egyes hangok története.	
1. Bevezető	3	A) A magánhangzók története . . .	55
2. A beszélő szervek	4	I. Hosszú magánhangzók	55
3. A hangok képzése és osztályozása	6	1. é	55
4. A magánhangzók képzése és osztályozása	7	A) A nyiltabb é	57
5. A magánhangzók használata	10	B) A zártabb é	60
6. Kettős magánhangzók (diphthongusok)	15	C) Szó végén álló é	65
7. A mássalhangzók képzése és osztályozása	16	2. á	66
8. A mássalhangzók használata	20	3. í	68
9. Hosszú és kettős mássalhangzók	24	4. ó, ő	71
10. A hangok kapcsolatai	27	5. ú, ű	78
11. Hangsúly	29	II. Rövid magánhangzók	81
12. A szótagok alakulása és hangsúlya	31	1. e	81
13. Szólamok alakulása és hangsúlya	32	2. a	87
14. Mondatok alakulása és hangsúlya	34	3. ë	90
15. A hang magasságának változása a mondatban	35	4. ö	93
16. Magánhangzók illeszkedése	36	5. o	95
		6. i	98
		7. u, ü	102
		8. A tövégi magánhangzók	105
		III. A magánhangzók történetének áttekintése	108
		B) A mássalhangzók története	114
		I. Orrhangok	114

	Lap.
II. Folyékony hangok	121
III. Zöngés (lágy) explosivák	126
IV. Zöngé nélküli (kemény) explosivák	132
V. Zöngés (lágy) spiransok	138
VI. Zöngé nélküli (kemény) spiransok	146
VII. Elveszett mássalhangzók	150
VIII. A mássalhangzók történetének áttekintése	155
A jövevényszavak hangjainak története	161
I. Török eredetű szavak	162
II. Szláv eredetű szavak	167
III. Német eredetű szavak	175
IV. Olasz és latin eredetű szavak	180

Második fejezet.

A hangok összefűzésének története.

1. A beszéd egyes részeinek alakulása	183
2. Hangsúly	187
3. Magánhangzók illeszkedése	189

Függelék.

I. A magyar írás története	196
1. Az írott emlékek kora	197
2. A nyomtatványok kora	203
II. A helyesírás fejlődése	208

MÁSODIK RÉSZ: Alaktan.

Bevezetés. A szótők	213
I. Az ígétők.	
A) A kötőhangzó megléte vagy hiánya	227
B) A kötőhangzó minősége	240
C) A változatlan ígétők	242
D) A <i>t</i> -végű ígétők	243
E) A hangzórövidítő ígétők	243
F) A hangzóvesztő ígétők	246
G) A tiszta <i>v</i> -hangú ígétők	254
H) Az <i>sz</i> hanggal bővülő <i>v</i> -tők	258
I) Az <i>sz</i> vagy <i>d</i> hanggal bővülő <i>v</i> -tők	263
K) A <i>vagyon</i> , <i>mégyn</i> igék	273

A) A határozó-ragok.	
II. A névszótők.	
A) A kötőhangzó megléte vagy hiánya	274
B) A kötőhangzó minősége	279
C) A változatlan névszótők	286
D) Az <i>a</i> , <i>e</i> végű névszók	286
E) A hangzórövidítő névszótők	292
F) A hangzóvesztő névszótők	307
G) A <i>v</i> -hangú névszótők	319
H) <i>Ó</i> , <i>ő</i> és <i>ú</i> , <i>ű</i> végű névszók	341

Első szakasz

A szavak összetétele	351
I. Összetett igék	358
II. Összetett főnevek	360
III. Összetett melléknévek	365
IV. Összetett számnevek	368
V. Összetett névmások	368
VI. Összetett határozó szók	369
VII. Összetett kötőszók	370
Hibás összetételek	370

Második szakasz.

A szóképzés.

Bevezetés	372
---------------------	-----

Első fejezet.

Igéből való igeképzés.

A) A tehető ige képzője	380
B) Mozzanatos képzők	381
(-am, -em 383., -an, -en 384., -ant, -ent 388., -int 389., -it 392., -ap, -ep 393., -all, -ell 394.)	
C) Gyakorító képzők	394
(-l, -ol, -él, -öl 396., -al, -el 397., -ál, -él 398., -lál, -lél, -lal, -lel 399., -dál, -dél, -dal, -del 400., -csol, -csél, -csöl, -csál, -csél 400., -gál, -gél, -gal, -gel 401., -dogál, -dégél, -dogal, -degel 402., -kol, -köl, -kál, -kél 404., -d 405., -kod, -kéd, -kód 406., -dok, -dék, -dök 406., -dokol, -dékél, -dököl 406., -z 407., -sz 408., -doz, -dez, -döz 408., -áz, -éz	

Lap.	Lap
410, -ász, -ész 410, -s 411., -dos, -dés, -dös 411., -g 412., -log, -lyog 414., -ng 415, -gat, -get 416., -r 420., -orog, -erég, -örög 422.)	II. Igenevek 503 (-ó, -ő 503, -andó, -endő 505., -tt, -t 506., -ni 508., -va, -ve, -ván, -vén 511., -vást, -vést 514., -atta, -ette 516.)
D) A kezdő igék képzése . . . 422 (-odik, -amodik 423., -dül, -dül 423.)	III. Igéből való melléknévek . . 518 (-ós, -ös 518., -ékony, -ékény 520., -ánk, -énk 522., -a, -e 522., -i 524., -atag, -eteg 525., -atlan, -etlen 528.)
E) A műveltető igék képzése . . 424 (-t 425., -at, -et 428., -tat, -tet 430., -ajt, -ajt, -ít 432., -aszt, -eszt 435., -l 437.)	Negyedik fejezet. Névszóból való névszóképzés.
F) A visszaható igék képzése . . 439 (-odik, -odik 440., -ózik, -őzik 442., -ódzik, -ődzik 444, -kodik, -kodik, -kodik 445, -kozik, -kèzik, -közük 447., -ül, -ül 448.)	I. Számképzés 533 (-k 533, -i, -ai, -ei, -jai, -jei 536.)
G) A szenvedő igék képzése . . 450	II. Mértéket kifejező képzők . . 541 Kiesinyítő képzők 541 (-cska, -cske 543., -ka, -ke 545., -ika, -ike 548., -csa, -cse, -cs, -csi 549., -cza, -cze, -icza 551., -is, -us, -üs, -s 552., -d, -gy 554., -dad, -ded 556., -i 558., -di 559., -ó, -ő 560., -kó, kő 560.)
Második fejezet.	Nagyító képző: -ók, -ók . . . 561 A fokozás képzői 562 A -nyi képző 567 -kora 568
A névszóból való igeképzés . . 452 (-l 453., -ll 454., -h, -j 456., -z 458., -dz 460., -ász, -ész 461., -ül, -ül 462., -odik, -èdik, -odik 463., -ít 465., -kodik, -kèdik, -kodik 465.)	III. Összetartozást jelentő képzők 569 (-s 569., -ú, -ű 571., -talan, -telen, -tlan, -tlen, -atlan, -etlen 574., -i 577., -é 581., -né 582., -só, -ső 582., -d 584.
Harmadik fejezet.	IV. Az elvont főnevek képzője: -ság, -ség 585
Igéből való névszóképzés.	Harmadik szakasz. A szóragozás.
Bevezetés 468	Bevezetés 587
I. Igéből való főnevek 470 (Képző nélkül 470., -ás, -és 472., -más, -més 475., -at, -et 476., -t 479., -alom, -elém 482., -dalom, -delém 484., -aj, -ej 486., -ék 488., -dék, -adék, -edék 490., -lék, -alék, -elék 491., -ték, -aték, -eték 493., -mány, -mény 494., -vány, -vény 495., -ál, -él, -al, -el 496., -adal, -edel 497., -tal, -tel, -atal, -etel 498., -ály, -ély 498., -ár, -ér 499., -asz, -esz 500., -óka, -őke 500., -tyu, -tyü 501.)	Első fejezet. Az igeragozás 587 I. A személyragok. Bevez. Az ikés és az iktelen ragozás 588

	Lap.	Második fejezet.	Lap.
A) Az alanyi személyragok . . .	592	A névragozás	640
(1. sz. <i>-m</i> , <i>-k</i> 592., 2. sz. <i>-l</i> , <i>-sz</i> 595., 3. sz. <i>-n</i> , <i>-ik</i> 599., több. 1. sz. <i>-nk</i> , <i>-unk</i> , <i>-ünk</i> 602., több. 2. sz. <i>-tok</i> , <i>-ték</i> , <i>-tök</i> 604., több. 3. sz. <i>-nak</i> , <i>-nek</i> 604.)		A) A határozó ragok.	
B) A tárgyas személyragok . . .	605	Bevezetés. Határozó ragjaink ugor	
a) Második személyű tárgy . . .	605	elemei	640
b) Harmadik személyű tárgy . . .	606	1. A tárgyeset ragja	646
(1. sz. <i>-m</i> 606., 2. sz. <i>-d</i> 607., 3. sz. <i>-ja</i> , <i>-i</i> , <i>-a</i> , <i>-e</i> 608., több. 1. sz. <i>-juk</i> , <i>-jük</i> 610., több. 2. sz. <i>-játok</i> , <i>-iték</i> 614., több. 3. sz. <i>-ják</i> , <i>-ik</i> 615.)		2. A <i>-ben</i> , <i>-be</i> , <i>-ből</i> ragok . . .	652
Tárgyas alakok összezavarása az imperativussal	617	3. Az <i>-n</i> , <i>-ról</i> , <i>-ra</i> ragok . . .	655
II. Az idők és módok képzése . . .	619	4. A <i>-nál</i> , <i>-től</i> , <i>-hoz</i> ragok . . .	662
(<i>ir</i> , 619., <i>írt</i> , 622., <i>irand</i> , 625., <i>ira</i> , 626., <i>irna</i> , 629., <i>irjon</i> alakok 630.)		5. A <i>-nek</i> rag	668
Az összetett igealakok	635	6. A <i>-vá</i> , <i>-vé</i> rag	671
(<i>írt vala</i> , 636., <i>írt volna</i> , 636., <i>írt legyen</i> , 637., <i>ír vala</i> , 638., <i>írni fog</i> , 638.)		7. Az <i>-ül</i> , <i>-ül</i> rag	674
		8. Az <i>-ig</i> rag	679
		9. A <i>-tt</i> rag	681
		10. A <i>-nott</i> , <i>-nól</i> , <i>-ni</i> ragok . . .	682
		11. Az <i>-ént</i> rag	684
		12. A <i>-ként</i> rag	685
		13. Az <i>-nként</i> rag	687
		14. A <i>-kép</i> rag	690
		15. A <i>-vel</i> rag	692
		16. A <i>-stul</i> , <i>-stül</i> rag	694
		17. A <i>-lag</i> , <i>-leg</i> rag	697
		18. A <i>-lan</i> , <i>-len</i> rag	698
		19. Az <i>-ért</i> rag	700
		20. A <i>-kor</i> rag	702
		21. A <i>-szér</i> rag	705
		B) A birtokos személyragok . . .	707
		Szómutató	717